

Beantwoording technische vragen beeldvormende bijeenkomst 9 september 2026 – Dilemma's investeringsprogramma waterketen/assetmanagement

I. Technische vragen waarvan tijdens de beeldvormende bijeenkomst is afgesproken deze achteraf schriftelijk te beantwoorden.

Judith Lammers (PvdD)

Vraag 1

Klopt het dat uit de pilot effluent-aanvulling bij de Theems in Engeland blijkt, dat de hoeveelheid PFAS met 13 keer de juridische limiet is overschreden?

Antwoord

Ja, deze berichtgeving is terug te vinden. Tijdens pilots van Thames Water is voor PFOS een concentratie gemeten tot circa 13 keer boven de Britse wettelijke milieukwaliteitsnorm voor oppervlaktewater. Het betreft dus niet een overschrijding van een specifieke juridische norm voor effluenthergebruik of voor PFAS als totale stofgroep.

<https://www.theguardian.com/environment/2026/aug/27/forever-chemicals-london-thames-water>

Vraag 2

Welke juridische grenzen zijn er voor PFAS-houdend effluentgebruik voor de verschillende gebiedsfuncties in Nederland?

Antwoord

Er zijn in Nederland op dit moment geen specifieke wettelijke grenswaarden voor PFAS bij het gebruik van effluent voor verschillende gebiedsfuncties. Wel zijn er door het RIVM richt- of risicogrenswaarden afgeleid voor enkele gebruiksvormen van oppervlaktewater als drinkwater, zwemwater en irrigatiewater en water voor visconsumptie. Omdat PFAS is aangemerkt als Zeer Zorgwekkende Stof (ZZS) is, geldt er volgens het Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal) een minimalisatieverplichting. Verder geldt bij irrigatie dat de bodemkwaliteit niet mag verslechteren (algemene zorgplicht Omgevingswet).

Voor het oppervlaktewater gelden voor individuele PFAS-verbindingen Europese of Nederlandse normen (PFOS en PFOA). Er is in september 2025 een Europese somnorm voor 25 PFAS-verbindingen vastgesteld, deze moet eind 2027 zijn geïmplementeerd in Nederlandse regelgeving.

De juridische systematiek redeneert vanuit specifieke toepassingen van effluenthergebruik, in combinatie met de gebiedsfunctie en mogelijk een vergunningplicht. Per voorgenomen toepassing moet worden nagegaan onder welke juridische randvoorwaarden hergebruik van nagezuiverd effluent rechtmatig is. De herziene richtlijn stedelijk afvalwater stelt randvoorwaarden aan effluenthergebruik. Deze zien onder andere op de inzet van zuiveringstechnieken om effluent geschikt te maken voor hergebruik, waarbij (aantoonbaar) wordt gewaarborgd dat het hergebruik veilig is vanuit milieu- en gezondheidsbescherming. Deze richtlijn moet uiterlijk op 31 juli 2027 zijn omgezet in nationale wetgeving. In Nederland is hergebruik van nagezuiverd effluent bijvoorbeeld verboden in aangewezen waterwinlocaties en grondwaterbeschermingsgebieden.

Jos Kuppens (VVD)

Vraag

De risicomatrix toesturen voor commissievergadering van 16 september.

Antwoord

Zie bijlage. Deze risicomatrix betreft een ambtelijk werkdocument.